

Säker kirurgi - checklista

Syfte och omfattning

Syftet är

- Att ge förutsättningar för en välfungerande kommunikation och ett gott teamarbete på operationssal.
- Att säkerställa att kontroll utförs av samtliga identifierade faser (förberedelse, timeout och avslutning) under operationsprocessen.

Checklista för säker kirurgi ska användas i samband med alla operationer på samtliga operationsavdelningar vid Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping.

Bakgrund

WHO:s checklista är baserad på evidens från perioperativ omvårdnad med uppmärksamhet på de väsentliga säkerhetsfrågor som relaterar till bland annat förhindrande av postoperativa infektioner, rutiner för anestesi och förbättrad kommunikation inom operationsteamet.

Användning av checklista "för säker kirurgi" innebär därmed att patientsäkerheten ökar genom att den perioperativ vården förbättras.

Antalet postoperativa dödsfall har visat sig vara signifikant lägre när checklistan varit fullständigt utförd, medan för checklistor som utförts delvis eller inte alls förblev dödsantalet oförändrat Van Klei m.fl. (2012)

För att öka acceptans och användning uppmuntrar WHO till lokal anpassning av WHO's checklista. Detta resulterar i att de flesta svenska operationsenheter förändrar och anpassar checklistan. Vissa av de anpassade checklistorna blir alltför omfattande. Vissa checklistor blir en blandning av checklista och arbetsinstruktion. Detta kan leda till en minskning av effekten och korrekt användning (Gustafson, Salomonsson & Svensson 2018)

Efter 10 års användning av WHO:s ursprungliga Checklista för säker kirurgi finns nu data från rutinsjukvård som visar att både mortalitet och morbiditet vid korrekt användning kan sänkas med drygt 20 %.

I syfte att ytterligare utveckla säkerheten i svensk operationssjukvård har nu Checklista för säker kirurgi 2.0 tagits fram. Den nya checklistan har utvecklats i brett samarbete inom svensk operationssjukvård.

Beskrivning

Checklistan för säker kirurgi:

- Ska användas vid samtliga operationsavdelningar på Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping.
- Beslut om införande, uppföljning och förändringar av denna rutin sker i Akademiska sjukhusets operationsråd efter samverkan med Lasarett i Enköping.
- Inga anpassningar får göras av Checklistan framtagna av LÖF.
- Dokumentationen av genomförda åtgärder enligt checklistan sker i alltid i operationsplaneringssystemet Orbit.
- Tillämpning av checklistan skall ske utifrån framtagna verksamhetsspecifika rutiner, med beaktande av ovanstående obligatoriska krav och nedanstående rekommendationer.
- Ansvar för checklistan peroperativt ska tilldelas en i förväg utsedd person i enlighet med verksamhetsspecifik rutin.
- Checklistan erbjuder en särskild nivå som är anpassad för omedelbara åtgärder "röda punkter", denna nivå kan även användas vid operationer i lokalbedövning och ingrepp som inte kräver anestesikompetens närvarande.
- Verksamhetens rutin bör ta hänsyn till att vid personalbyte av "väsentliga medlemmar" i operationslaget, eller vid operationstider överstigande 2-3 timmar, så förordas starkt att teamet återställer situationsmedvetenhet, ser över utrustning, patientpositionering och andra tillämpliga delar.
- Samtliga verksamhetsspecifika rutiner ska ha denna rutin som länk. Rutinen ska heta Säker kirurgi med tillägget för vart rutinen gäller.

Roller och ansvar

Beskrivning av ansvar och befogenheter för denna rutin.

För den kirurgiska åtgärden ansvarig yrkesutövare

- Författningar och lagar följs
- Lokala rutiner följs
- Beslutar om vilken nivå av checklistan som ska användas
- Säkerställer att alla moment är genomförda och dokumenterade i operationsplaneringssystemet Orbit

Verksamhetschefens ansvar är att:

- Författningar och lagar följs
- Lokala rutiner för tillämpning av checklistan säker kirurgi finns och följs

Avdelningschef/chefen för enhetens ansvar är att:

- Författningar och lagar följs
- Enheten arbetar för enhetlig dokumentation
- Lokala rutiner följs

Referenser

Checklista för Säker kirurgi 2.0

[Löf | Material \(lof.se\)](#)

Dokumenthistorik

Författare: Mikael Köhler

Revisionsdatum 2021-10-20 Anne Jeanette Dahl AC VO ANOPIVA; Åsa Eriksson Nordesjö VC ANOPIVA LE; Göran Hesselager ÖL VO Neuro, Per Elovsson Tf VC VO Thoraxkirurgi och anestesi Maria Tidstedt vårdchef ANOPIVA LE
Förtydligande av syfte och bakgrund

Samordning

Följande Verksamhetsområde har granskat:

VO Akademiska barnsjukhuset Klas Ekström; VO Anestesi operation och intensivvård Suzanne Odeberg Wernerman; VO Kirurgi Kristiina Ahlgren; Klinisk neurofysiologi, neurokirurgi och neurologi Laila Hellgren; VO Kvinnosjukdomar Masoumeh Rezapour Isfahani; VO Ortopedi och handkirurgi Karin Bernhoff; VO Plastik och käkkirurgi; Gunilla Nygård; VO Thoraxkirurgi och anestesi Fredrik Lennmyr; VO Urologi Elisabeth Nelson; VO; Ögonsjukdomar, VO Öron näsa hals sjukdomar Manochehr Amani; VO Kirurgi LE Christina Fahlman; Chefläkare Erik Sköldenberg,

Ersätter följande dokument

Checklista för säker kirurgi, VO Plastikkirurgi och Käkkirurgi DocPlusSTYR-17814

Checklista för säker kirurgi – otokirurgi DocPlusSTYR-10959

Säker kirurgi LE med bilaga checklista WHO säkerhet vid operationer DocPlusSTYR-1444